

Gotowość Polaków do współpracy

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Od początku lat dwutysięcznych regularnie badamy nastawienie Polaków do współpracy. Czy chcą działać wspólnie? Czy uważają, że dzięki temu mogą osiągać lepsze rezultaty? Po dwóch latach¹ wracamy do tego tematu, przedstawiając zarówno ogólne przekonania, jak i wymiar bardziej konkretny: czy badani w swoim środowisku odnajdują osoby, którym chcieliby pomagać w działaniu.

DEKLAROWANE NASTAWIENIE DO WSPÓLNEGO DZIAŁANIA

Pierwszy z badanych wymiarów to deklarowane nastawienie do wspólnego działania. Prosiłiśmy respondentów o ustosunkowanie się do dwóch par stwierdzeń. Pierwsza z nich odwołuje się do zgeneralizowanej wiary w sens współpracy, druga do jej skuteczności w konkretnym środowisku, w którym żyją badani.

Cztery piąte Polaków (82%) wierzy, że działając wspólnie z innymi można osiągnąć więcej, niż samemu. Przeciwnego zdania jest jedynie niespełna co dziesiąty (8%) badany. Przekonanie o wartości współpracy okazuje się trwałe: od 2002 roku, gdy po raz pierwszy zadaliśmy to pytanie, ten wskaźnik podlegał jedynie niewielkim wahaniom, a od 2008 roku pozostaje na niemal takim samym poziomie.

CBOS

RYS. 1. Która z poniższych opinii jest bliższa Pana(i) poglądom?

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (333) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 1–8 lutego 2018 roku na liczącej 1057 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

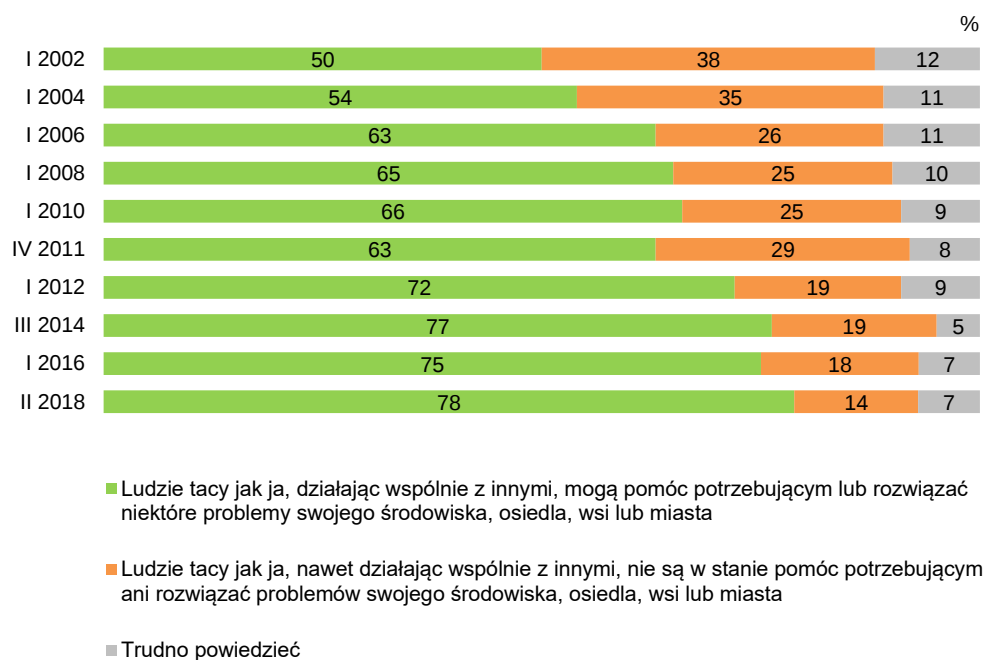
Przekonanie o korzyściach płynących ze wspólnego działania częściej wyrażają przede wszystkim badani o wyższym poziomie wykształcenia. Można także zauważyć, że tę opinię w większym stopniu podzielają młodszy respondenci oraz mieszkańcy większych miejscowości (zob. tabelę aneksową 1).

Minimalnie rzadziej podzielane jest przekonanie, że wspólne działanie może mieć konkretne dobre skutki w bezpośrednim otoczeniu badanych: 78% ankietowanych uważa, że ludzie tacy jak oni, działając wspólnie z innymi, mogą pomóc potrzebującym lub rozwiązać problemy swojego środowiska czy miejscowości. Sceptycznie do takiej możliwości odnosi się co siódmy (14%) respondent.

W przypadku tego wskaźnika obserwujemy wyraźny trend – coraz więcej Polaków wierzy, że wspólnie z innymi mogą rozwiązać problemy swojego otoczenia.

CBOS

RYS. 2. Która z poniższych opinii jest bliższa Pana(i) poglądom?

Podobnie jak w przypadku zgeneralizowanego nastawienia do współpracy, o skuteczności wspólnego działania w większym stopniu przekonani są przede wszystkim badani z wykształceniem co najmniej średnim. Opinię, że działając z innymi mogą pomóc potrzebującym lub rozwiązać problemy swojego otoczenia, wyraża 84% spośród nich, w porównaniu do 69% respondentów z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym lub zasadniczym zawodowym. Istotną rolę odgrywa także miejsce zamieszkania (ankietowani z miast liczących poniżej 500 tysięcy mieszkańców częściej niż inni są pesymistycznie nastawieni do skuteczności współpracy) oraz poglądy polityczne (zwolennicy centrum i prawicy częściej niż osoby o poglądach lewicowych widzą dobre efekty wspólnej pracy).

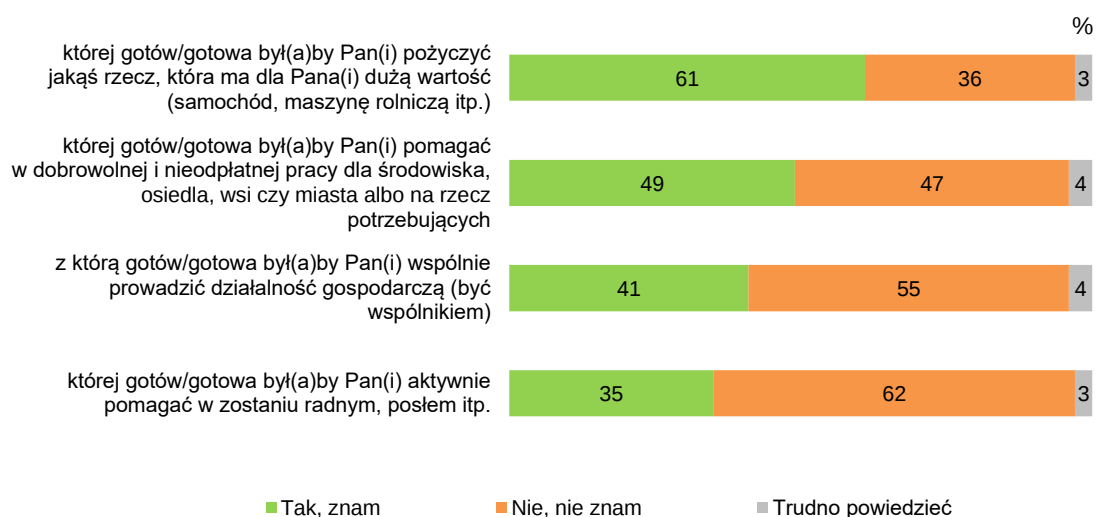
GOTOWOŚĆ DO POMOCY

Omówione wskaźniki dotyczyły wiary w skuteczność wspólnej pracy. Jednak aby możliwe stało się rzeczywiste zaangażowanie, konieczne jest jeszcze jedno: okazja. Spytałismy więc, czy Polacy widzą w swoim otoczeniu kogoś, z kim warto byłoby współpracować lub komu należałoby pomóc.

Podobnie jak we wcześniejszych pomiarach², osobistą gotowość do współpracy określamy na podstawie deklaracji chęci do współdziałania w czterech określonych dziedzinach. Pytamy, czy badani znają kogoś spoza swojej rodziny, komu gotowi byłiby pożyczyć coś wartościowego, pomóc w pracy na rzecz najbliższego otoczenia, aktywnie pomagać w zdobyciu mandatu posła lub radnego bądź wspólnie z kim mogliby prowadzić działalność gospodarczą.

CBOS

RYS. 3. Czy zna Pan(i) jakąś osobę spoza swojej rodziny:

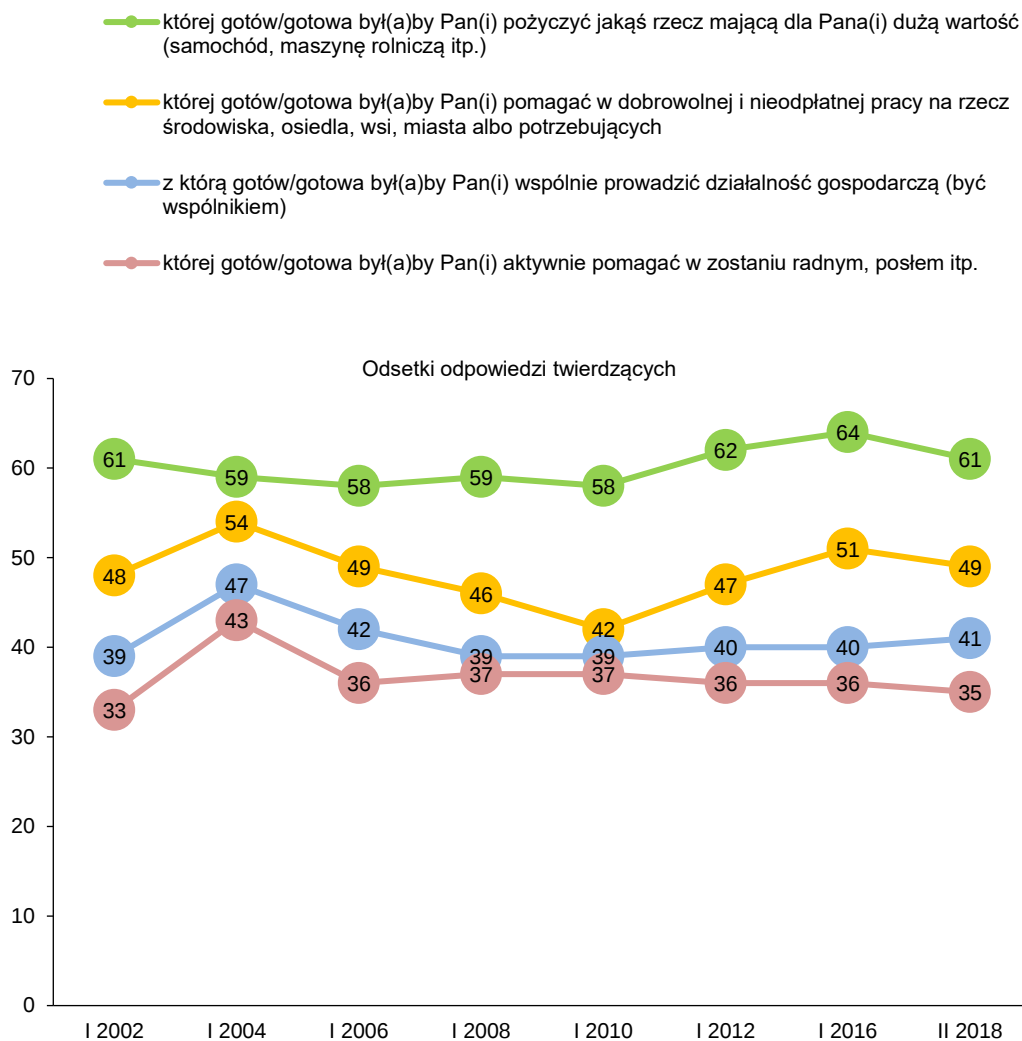
Podobnie jak we wcześniejszych pomiarach, badani najczęściej deklarują, że znają kogoś, komu byliby skłonni pożyczyć coś wartościowego (61%). Połowa (49%) zna osobę, której byłaby gotowa nieodpłatnie pomagać w pracy na rzecz środowiska, miejscowości lub potrzebujących. Nieco mniej (41%) byłoby gotowe wejść w spółkę z kimś znajomym, a najmniej (35%) włączyłoby się w kampanię wyborczą znajomego.

² Zob. komunikat CBOS „Gotowość do współpracy”, luty 2016 (oprac. K. Kowalczyk).

Te wskaźniki podlegają dość niewielkim wahaniom, a ich hierarchia jest niezmienna od 2002 roku, kiedy po raz pierwszy zadaliśmy to pytanie.

CBOS

RYS. 4. Czy zna Pan(i) jakąś osobę spoza swojej rodziny:

Nieco więcej niż jedna czwarta Polaków (28%) nie zna nikogo, z kim chciałaby współpracować w którejkolwiek z zaproponowanych dziedzin; 72% widzi taką możliwość w co najmniej jednej sferze, w tym 19% – we wszystkich wymienionych dziedzinach.

CBOS

RYS. 5. Poziom gotowości do współpracy z ludźmi spoza swojej rodziny*

* Uwzględniono gotowość do pożyczenia wartościowych rzeczy, pracy społecznej na rzecz swojego środowiska i osób potrzebujących, wspólnego prowadzenia działalności gospodarczej oraz politycznej

** Respondenci, którzy na wszystkie pytania odpowiedzieli: „nie znam” lub „trudno powiedzieć”

We wszystkich tych dziedzinach skłonność do współpracy rośnie wraz z wykształceniem oraz oceną własnych warunków materialnych. Znajduje to odzwierciedlenie także w przypadku analizy średnich – badani lepiej wykształceni i lepiej oceniający własny poziom życia deklarują chęć współpracy ze znajomymi średnio w większej liczbie dziedzin.

TABELA 1

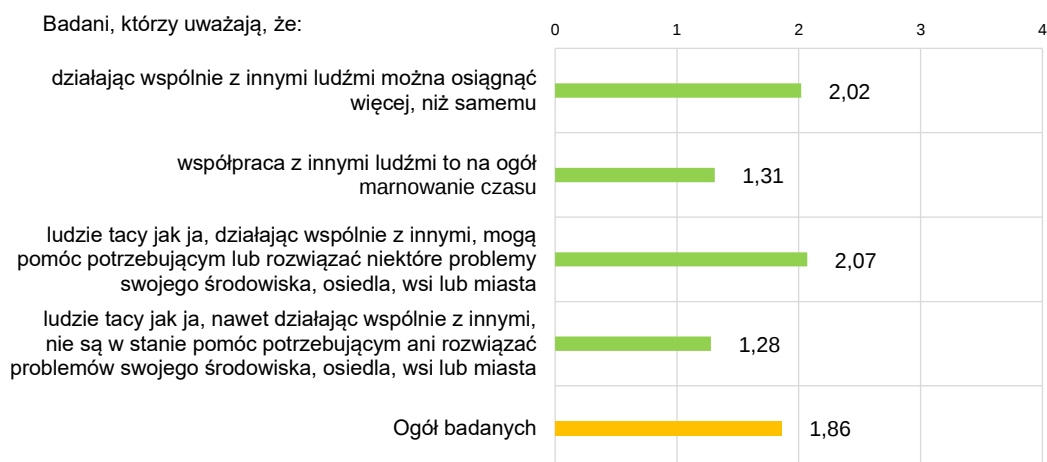
Poziom gotowości do współpracy z osobami spoza swojej rodziny
(średnia liczba dziedzin, w których badani widzą możliwość współpracy)

		Średnia
Ogółem		1,86
Płeć	Mężczyźni	1,98
	Kobiety	1,76
Wiek	18–24 lata	2,17
	25–34	2,19
	35–44	2,13
	45–54	2,10
	55–64	1,59
	65 lat i więcej	1,26
Miejsce zamieszkania	Wieś	1,78
	Miasto do 19 999	1,72
	20 000 – 99 999	1,79
	100 000 – 499 999	2,09
	500 000 i więcej mieszk.	2,16
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	1,11
	Zasadnicze zawodowe	1,59
	Średnie	1,97
	Wyższe	2,53
Ocena własnych warunków materialnych	Złe	1,28
	Średnie	1,50
	Dobre	2,13

Co zrozumiałe, poziom gotowości do współpracy z osobami spoza rodziny jest powiązany z ogólniej deklarowanym nastawieniem do współpracy. Respondenci, którzy uważają, że wspólne działanie jest skuteczne, częściej zauważają w swoim otoczeniu osoby, z którymi warto byłoby je podjąć.

CBOS

RYS. 6. Poziom gotowości do współpracy z ludźmi spoza swojej rodziny
(średnia liczba dziedzin, w których badani widzą możliwość współpracy)

Polacy w zdecydowanej większości są przekonani o skuteczności wspólnego działania. Uważają, że współpracując mogą osiągnąć więcej, niż działając samemu, i przysłużyć się swojej społeczności. Rzeczywisty poziom gotowości do wspólnej pracy jest jednak nieco niższy – nie wszyscy, którzy w teorii skłonni są uznać wartość współpracy, widzą okazję do współdziałania w swoim otoczeniu.

Opracował

Antoni Głowacki

TABELA 1

		Która z poniższych opinii jest bliższa Pana(i) poglądom?			Liczba osób
		Działając wspólnie z innymi ludźmi można osiągnąć więcej niż samemu	Współpraca z innymi ludźmi to na ogół marnowanie czasu	Trudno powiedzieć	
Ogółem		82	8	10	1056
Płeć	Mężczyźni	81	10	9	496
	Kobiety	83	7	11	560
Wiek	18–24 lata	94	4	2	82
	25–34	87	6	6	205
	35–44	85	6	9	198
	45–54	84	7	8	159
	55–64	75	12	13	190
	65 lat i więcej	74	12	15	221
Miejsce zamieszkania	Wieś	77	10	12	420
	Miasto do 19 999	79	5	16	131
	20 000 – 99 999	85	10	4	233
	100 000 – 499 999	86	5	9	169
	500 000 i więcej mieszk.	91	4	5	103
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	69	10	21	199
	Zasadnicze zawodowe	77	12	11	259
	Średnie	84	9	7	321
	Wyższe	93	3	4	278
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	92	3	5	97
	Średni personel, technicy	93	2	5	46
	Pracownicy adm.-biurowi	97	1	2	77
	Pracownicy usług	83	12	6	75
	Robotnicy wykwalifikowani	82	9	9	117
	Robotnicy niewykwalifik.	79	7	14	45
	Rolnicy	81	10	9	51
	Pracujący na własny rach.	92	4	4	52
	Bezrobotni	88	4	8	32
	Emeryci	73	11	15	280
	Renciści	55	20	25	52
	Uczniowie i studenci	95	3	2	47
	Gospodynie domowe i inni	80	10	10	84
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	88	4	8	128
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	88	9	3	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	89	5	6	296
	prywatnym gosp. rolnym	81	9	10	47
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	85	8	7	61
	Od 650 zł do 999 zł	76	9	15	156
	Od 1000 zł do 1399 zł	76	12	12	174
	Od 1400 zł do 1999 zł	87	6	6	192
	2000 zł i więcej	89	7	4	222
Ocena własnych war. mater.	Złe	71	14	15	65
	Średnie	75	11	14	361
	Dobre	87	6	7	630
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	84	6	9	46
	Raz w tygodniu	81	8	11	488
	1–2 razy w miesiącu	80	9	11	144
	Kilka razy w roku	86	8	6	241
	W ogóle nie uczestniczy	82	9	9	123
Poglądy polityczne	Lewica	82	12	6	174
	Centrum	83	7	10	277
	Prawica	84	9	7	335
	Trudno powiedzieć	77	7	16	257

TABELA 2

		Która z poniższych opinii jest bliższa Pana(i) poglądom?			Liczba osób
		Ludzie tacy jak ja, nawet działając wspólnie z innymi, nie są w stanie pomóc potrzebującym ani rozwiązać problemów swojego środowiska, osiedla, wsi lub miasta	Ludzie tacy jak ja, działając wspólnie z innymi, mogą pomóc potrzebującym lub rozwiązać niektóre problemy swojego środowiska, osiedla, wsi lub miasta	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		14	78	7	1056
Płeć	Mężczyźni	16	76	9	496
	Kobiety	13	80	6	560
Wiek	18–24 lata	15	84	1	82
	25–34	8	87	5	205
	35–44	16	77	6	198
	45–54	11	81	7	159
	55–64	15	78	8	190
	65 lat i więcej	21	66	13	221
Miejsce zamieszkania	Wieś	14	78	8	420
	Miasto do 19 999	19	73	9	131
	20 000 – 99 999	18	76	7	233
	100 000 – 499 999	10	83	7	169
	500 000 i więcej mieszk.	12	82	6	103
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	23	65	13	199
	Zasadnicze zawodowe	18	73	9	259
	Średnie	12	83	5	321
	Wyższe	8	87	5	278
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	11	83	6	97
	Średni personel, technicy		98	2	46
	Pracownicy adm.-biurowi	4	91	5	77
	Pracownicy usług	16	76	7	75
	Robotnicy wykwalifikowani	16	76	9	117
	Robotnicy niewykwalifik.	20	79	1	45
	Rolnicy	16	80	5	51
	Pracujący na własny rach.	9	88	3	52
	Bezrobotni	9	77	14	32
	Emeryci	20	69	12	280
	Renciści	17	67	16	52
	Uczniowie i studenci	18	79	3	47
	Gospodynie domowe i inni	14	85	1	84
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	5	89	6	128
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	10	84	6	83
	sekt. prywat. poza rolnict.	14	80	5	296
	prywatnym gosp. rolnym	17	80	3	47
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	22	71	7	61
	Od 650 zł do 999 zł	11	81	9	156
	Od 1000 zł do 1399 zł	19	73	8	174
	Od 1400 zł do 1999 zł	17	76	7	192
	2000 zł i więcej	9	88	3	222
Ocena własnych war. mater.	Złe	19	69	12	65
	Średnie	17	73	10	361
	Dobre	13	82	5	630
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	9	84	6	46
	Raz w tygodniu	13	81	6	488
	1–2 razy w miesiącu	14	79	7	144
	Kilka razy w roku	14	75	11	241
	W ogóle nie uczestniczy	23	71	6	123
Poglądy polityczne	Lewica	21	75	4	174
	Centrum	11	81	7	277
	Prawica	11	83	6	335
	Trudno powiedzieć	18	70	12	257

TABELA 3

		Czy zna Pan(i) jakąś osobę spoza swojej rodziny, której gotów / gotowa był(a)by Pan(i) pożyczyć jakąś rzecz, która ma dla Pana(i) dużą wartość (np. samochód, maszynę rolniczą, itp.)?			Liczba osób
		Tak, znam	Nie, nie znam	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		61	36	3	1057
Płeć	Mężczyźni	63	34	3	497
	Kobiety	59	38	3	560
Wiek	18–24 lata	73	26	1	82
	25–34	71	28	1	205
	35–44	71	27	3	198
	45–54	67	31	2	159
	55–64	52	44	4	191
	65 lat i więcej	43	52	5	221
Miejsce zamieszkania	Wieś	58	39	3	420
	Miasto do 19 999	57	40	2	132
	20 000 – 99 999	59	38	3	233
	100 000 – 499 999	68	29	3	169
	500 000 i więcej mieszk.	75	24	2	103
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	39	57	4	199
	Zasadnicze zawodowe	51	47	2	259
	Średnie	64	33	4	322
	Wyższe	83	15	2	278
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	85	14	1	97
	Średni personel, technicy	81	16	3	46
	Pracownicy adm.-biurowi	85	13	2	78
	Pracownicy usług	72	28		75
	Robotnicy wykwalifikowani	58	38	4	117
	Robotnicy niewykwalifik.	47	50	3	45
	Rolnicy	68	28	4	51
	Pracujący na własny rach.	82	18		52
	Bezrobotni	57	39	4	32
	Emeryci	43	53	5	280
	Renciści	49	47	4	52
	Uczniowie i studenci	66	34		47
	Gospodynie domowe i inni	54	45	1	84
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	76	23	1	129
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	69	30	2	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	74	24	2	296
	prywatnym gosp. rolnym	66	30	4	47
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	45	54	1	61
	Od 650 zł do 999 zł	54	45	2	156
	Od 1000 zł do 1399 zł	57	37	7	174
	Od 1400 zł do 1999 zł	59	39	2	192
	2000 zł i więcej	76	23	1	222
Ocena własnych war. mater.	Złe	47	51	2	65
	Średnie	52	42	6	361
	Dobre	68	31	1	630
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	67	31	2	46
	Raz w tygodniu	60	38	3	489
	1–2 razy w miesiącu	58	40	2	144
	Kilka razy w roku	64	33	3	241
	W ogóle nie uczestniczy	62	36	2	123
Poglądy polityczne	Lewica	67	32	1	174
	Centrum	66	33	1	278
	Prawica	60	37	4	335
	Trudno powiedzieć	54	41	5	257

TABELA 4

		Czy zna Pan(i) jakąś osobę spoza swojej rodziny, której gotów / gotowa był(a)by Pan(i) pomagać w dobrowolnej i nieodpłatnej pracy dla środowiska, osiedla, wsi czy miasta albo potrzebujących?			Liczba osób
		Tak, znam	Nie, nie znam	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		49	47	4	1054
Płeć	Mężczyźni	51	46	3	495
	Kobiety	47	48	4	559
Wiek	18–24 lata	55	43	2	82
	25–34	58	42		205
	35–44	57	39	5	197
	45–54	56	39	4	159
	55–64	41	53	6	190
	65 lat i więcej	33	62	5	221
Miejsce zamieszkania	Wieś	49	48	3	418
	Miasto do 19 999	46	51	3	131
	20 000 – 99 999	45	51	4	233
	100 000 – 499 999	54	41	5	169
	500 000 i więcej mieszk.	52	43	5	103
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	29	66	4	199
	Zasadnicze zawodowe	44	53	3	258
	Średnie	50	46	4	320
	Wyższe	66	31	4	278
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	69	26	5	97
	Średni personel, technicy	60	34	6	46
	Pracownicy adm.-biurowi	68	30	2	77
	Pracownicy usług	61	38	1	75
	Robotnicy wykwalifikowani	53	46	1	116
	Robotnicy niewykwalifik.	39	60	1	45
	Rolnicy	53	45	2	51
	Pracujący na własny rach.	59	39	2	52
	Bezrobotni	36	57	7	32
	Emeryci	33	61	6	280
	Renciści	35	55	10	52
	Uczniowie i studenci	55	44	2	47
	Gospodynie domowe i inni	46	52	2	83
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	60	34	5	128
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	60	39	1	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	59	39	2	295
	prywatnym gosp. rolnym	49	50	2	47
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	41	55	5	61
	Od 650 zł do 999 zł	44	55	1	155
	Od 1000 zł do 1399 zł	41	52	8	173
	Od 1400 zł do 1999 zł	50	48	1	192
	2000 zł i więcej	64	33	3	222
Ocena własnych war. mater.	Złe	34	60	6	65
	Średnie	41	53	6	361
	Dobre	55	43	2	628
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	59	35	6	46
	Raz w tygodniu	51	45	4	486
	1–2 razy w miesiącu	50	48	2	144
	Kilka razy w roku	45	53	3	241
	W ogóle nie uczestniczy	45	51	4	123
Poglądy polityczne	Lewica	49	48	3	174
	Centrum	54	43	3	276
	Prawica	51	45	4	335
	Trudno powiedzieć	41	55	4	256

TABELA 5

		Czy zna Pan(i) jakąś osobę spoza swojej rodziny, z którą gotów / gotowa był(a)by Pan(i) wspólnie prowadzić działalność gospodarczą (być współnikiem)?			Liczba osób
		Tak, znam	Nie, nie znam	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		41	55	4	1054
Płeć	Mężczyźni	45	52	3	495
	Kobiety	37	58	4	560
Wiek	18–24 lata	59	36	6	82
	25–34	54	46		205
	35–44	51	45	4	197
	45–54	45	52	3	159
	55–64	31	64	4	190
	65 lat i więcej	17	76	6	221
Miejsce zamieszkania	Wieś	38	58	4	419
	Miasto do 19 999	31	65	4	131
	20 000 – 99 999	41	56	3	233
	100 000 – 499 999	50	46	4	169
	500 000 i więcej mieszk.	49	47	4	103
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	21	73	6	199
	Zasadnicze zawodowe	30	68	3	258
	Średnie	46	49	4	320
	Wyższe	59	39	2	278
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	60	38	3	97
	Średni personel, technicy	53	44	4	46
	Pracownicy adm.-biurowi	60	38	2	77
	Pracownicy usług	56	42	2	75
	Robotnicy wykwalifikowani	53	47	1	116
	Robotnicy niewykwalifik.	37	60	3	45
	Rolnicy	45	52	4	51
	Pracujący na własny rach.	49	51		52
	Bezrobotni	33	61	6	32
	Emeryci	18	75	7	280
	Renciści	27	64	9	52
	Uczniowie i studenci	58	39	4	47
	Gospodynie domowe i inni	36	62	1	84
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	50	48	3	128
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	59	39	1	82
	sekt. pryw. poza rolnict.	55	43	2	295
	prywatnym gosp. rolnym	46	50	4	47
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	35	61	4	61
	Od 650 zł do 999 zł	36	63	1	155
	Od 1000 zł do 1399 zł	32	62	7	174
	Od 1400 zł do 1999 zł	41	57	2	192
	2000 zł i więcej	54	43	2	222
Ocena własnych war. mater.	Złe	28	72		65
	Średnie	32	61	7	361
	Dobre	47	51	2	629
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	37	54	9	46
	Raz w tygodniu	34	61	5	486
	1–2 razy w miesiącu	49	49	1	144
	Kilka razy w roku	47	52	1	241
	W ogóle nie uczestniczy	42	55	4	123
Poglądy polityczne	Lewica	41	57	3	174
	Centrum	47	50	3	277
	Prawica	38	58	3	334
	Trudno powiedzieć	37	57	6	256

TABELA 6

		Czy zna Pan(i) jakąś osobę spoza swojej rodziny, której gotów / gotowa był(a)by Pan(i) aktywnie pomagać w zostaniu radnym, posłem itp.?			Liczba osób
		Tak, znam	Nie, nie znam	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		35	62	3	1054
Płeć	Mężczyźni	39	58	3	494
	Kobiety	31	66	2	560
Wiek	18–24 lata	30	67	3	82
	25–34	36	62	2	205
	35–44	34	64	2	197
	45–54	41	56	3	159
	55–64	35	60	4	190
	65 lat i więcej	32	65	2	221
Miejsce zamieszkania	Wieś	33	65	2	419
	Miasto do 19 999	39	59	2	131
	20 000 – 99 999	34	62	4	233
	100 000 – 499 999	37	61	2	169
	500 000 i więcej mieszk.	40	56	4	103
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	22	76	2	199
	Zasadnicze zawodowe	33	65	2	258
	Średnie	36	62	3	320
	Wyższe	46	51	3	278
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	51	47	2	97
	Średni personel, technicy	43	54	3	46
	Pracownicy adm.-biurowi	45	54	1	77
	Pracownicy usług	27	72	1	75
	Robotnicy wykwalifikowani	34	65	2	115
	Robotnicy niewykwalifik.	17	83		45
	Rolnicy	41	56	3	51
	Pracujący na własny rach.	48	48	4	52
	Bezrobotni	32	56	11	32
	Emeryci	32	65	3	280
	Renciści	30	64	6	52
	Uczniowie i studenci	32	64	3	47
	Gospodynie domowe i inni	28	70	1	84
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	38	60	2	128
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	42	56	3	83
	sekt. prywat. poza rolnict.	38	60	2	294
	prywatnym gosp. rolnym	45	54	2	47
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	23	77		61
	Od 650 zł do 999 zł	32	67	2	155
	Od 1000 zł do 1399 zł	31	64	5	174
	Od 1400 zł do 1999 zł	38	59	3	191
	2000 zł i więcej	47	52	1	222
Ocena własnych war. mater.	Złe	19	78	2	65
	Średnie	25	70	5	361
	Dobre	42	56	2	629
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	46	50	3	45
	Raz w tygodniu	37	60	3	487
	1–2 razy w miesiącu	38	60	2	144
	Kilka razy w roku	31	67	2	241
	W ogóle nie uczestniczy	29	68	3	123
Poglądy polityczne	Lewica	39	60	1	174
	Centrum	35	62	3	277
	Prawica	43	56	2	335
	Trudno powiedzieć	24	72	5	256